

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/214/2016
Identifikačné číslo spisu:	4114204517
Dátum vydania rozhodnutia:	23.08.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:4114204517.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloletého B. X., nar. XX. X. XXXX, bývajúceho v B., K., zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, dieťa rodičov matky Y. I. bývajúcej v B., K., v dovolacom konaní zastúpenej JUDr. Evou Hlaváčovou, advokátkou so sídlom v Nitre, Farská 12, otca N. X., bývajúceho v B., P., o výžive maloletého, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 11P/65/2014, o dovolaní matky maloletého dieťaťa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 30. júna 2016 sp. zn. 8CoP/5/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 17. augusta 2015 č. k. 11P/65/2014-394 zmenil rozsudok súdu prvej inštancie z 5. mája 2005 č. k. 7C/62/2005-12 v časti vyživovacej povinnosti otca na maloleté dieťa tak, že ju zvýšil na sumu 270 eur mesačne počnúc 1. februárom 2014 s tým, že otec maloletého dieťaťa je povinný výživné platiť k rukám matky maloletého dieťaťa vždy do pätnásteho dňa príslušného mesiaca vopred. Otcovi maloletého dieťaťa uložil aj povinnosť platiť výživné na tvorbu úspor pre maloletého v sume 200 eur mesačne počnúc 1. februárom 2014 na osobitný účet, zriadenie ktorého uložil ako povinnosť matke maloletého. Zročné bežné výživné a výživné na tvorbu úspor povolil otcovi maloletého dieťaťa splácať v mesačných splátkach, pričom určil ich výšku a zročnosť. Napokon rozhodol o trovách konania. Zvýšenie bežného výživného odôvodnil podstatnou zmenou pomerov na strane maloletého, pretože jeho fyzickým a osobnostným vývojom došlo k zmene jeho potrieb týkajúcich sa bežných vecí, návštevy školy, záujmových činností a zdravotného stavu. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že matka maloletého dieťaťa aj napriek tomu, že má príjem z prenájmu nehnuteľnosti, je spoločníčkou v obchodnej spoločnosti a poberá rodičovský príspevok, nemôže prispievať na výživu maloletého tak, ako pri poslednej úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu, pretože jej pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť, spolu s manželom uhrádza náklady súvisiace s bývaním a spláca hypotekárny úver. Naproti tomu otec maloletého dieťaťa pôsobí ako spoločník v obchodnej spoločnosti vykazujúcej kladný hospodársky výsledok a má príjmy z prenájmu viacerých nehnuteľností. Dospel preto k záveru, že sú splnené zákonné podmienky pre

zvýšenie výživného a že pomery otca maloletého dieťaťa umožňujú, aby došlo k zmene výživy maloletého, a to zvýšením bežného výživného na sumu 270 eur mesačne a zároveň aj zaviazaním otca na platenie výživného určeného na tvorbu úspor v sume 200 eur mesačne.

2. O odvolaní matky maloletého dieťaťa rozhodol Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 30. júna 2016 sp. zn. 8CoP/5/2016 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil stotožňujúc sa v celom rozsahu s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a zároveň rozhodol aj o trovách odvolacieho konania. Uviedol, že súd prvej inštancie vo veci úplne zistil skutkový stav, na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec aj správne právne posúdil. Rovnako ako súd prvej inštancie bol toho názoru, že od poslednej úpravy výživného došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa, ako aj jeho rodičov odôvodňujúcich úpravu výživy maloletého dieťaťa tak, ako o nej rozhodol súd prvej inštancie. Rozsudok súdu prvej inštancie považoval preto za vecne správny.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala matka maloletého dieťaťa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie. Navrhla zrušenie rozsudku odvolacieho súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z. z., ďalej len „C. s. p.“) a dovolacím dôvodom uvedeným v § 431 C. s. p. Podľa matky maloletého dieťaťa súdy nedostatočne zisťovali zmenu pomerov u maloletého dieťaťa, zistené pomery neaktualizovali ku dňu vyhlásenia ich rozhodnutí, nedostatočne sa zaoberali pomermi otca maloletého dieťaťa, keď uverili jeho tvrdeniam bez dodatočného vyžiadania si ďalších listín. Rozhodnutie odvolacieho súdu je potom založené na nedostatočných skutkových zisteniach, pretože vykonané dokazovanie je neúplné.

4. Otec maloletého dieťaťa vo vyjadrení k podanému dovolaniu nesúhlasil s tvrdeniami tam obsiahnutými. Uviedol, že podľa jeho názoru nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie bolo podané včas, účastníkom konania, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané, zastúpeným advokátom, sa zaoberal prípustnosťou dovolania a dospel k záveru, že dovolanie matky maloletého dieťaťa je potrebné odmietnuť.

6. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C. m. p.“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 2 ods. 2 C. m. p. na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

8. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

9. Podľa § 420 písm. f) C. s. p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie

rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

11. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa súdy stotožnili s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi.

12. Pri posudzovaní nesprávneho procesného postupu, ktorý spočíva v tom, že strane bolo znemožnené uskutočňovať jej patriace procesné práva, je nevyhnutné posudzovať intenzitu zásahu do práva na spravodlivý proces a jednotlivé konkrétne porušenia procesných práv je potrebné hodnotiť v kontexte celého súdneho konania, v kontexte dopadu na ďalšie procesné postupy súdu a možnosti strany namietat alebo zvrátiť nesprávny postup súdu.

13. V danej veci dovolateľka namietala, že súdy nedostatočne zisťovali zmenu pomerov u maloletého dieťaťa, zistené pomery neaktualizovali ku dňu vyhlásenia ich rozhodnutí, nedostatočne sa zaoberali pomermi otca maloletého dieťaťa, keď uverili jeho tvrdeniam bez dodatočného vyžiadania si ďalších listín.

14. K námietkam dovolateľky najvyšší súd uvádza, že v prípade nedostatočného zistenia zmeny pomerov maloletého dieťaťa, teda neúplnosti alebo nesprávnosti skutkových zistení a skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý zakladá dôvod zmätočnosti podľa § 420 písm. f) C. s. p. Súd prvej inštancie vychádzal z pomerov účastníkov konania zistených počas konania, ku ktorým sa účastníci opätovne vyjadrovali na pojednávaní konanom 17. augusta 2015, na ktorom súd prvej inštancie vyhlásil rozsudok. Odvolací súd bol v súlade s § 213 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O. s. p.“) viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, pričom z obsahu spisu nevyplýva, že by v danej veci šlo o výnimky upravené v odsekoch 2 až 7 § 213 O. s. p. Odvolaciemu súdu preto nemožno vyčítať, že neaktualizoval pomery maloletého dieťaťa ku dňu vyhlásenia rozsudku.

15. Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov konania na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (v tejto súv. por. § 120 ods. 1 O. s. p., ako normy účinné v čase rozhodovania súdu) a nie účastníka konania. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykoná všetky účastníkom konania navrhované dôkazy nezakladá bez ďalšieho dôvod zmätočnosti podľa § 420 písm. f) C. s. p. Uvedené platí aj v prípade, kedy bolo možné začať konanie bez návrhu (§ 120 ods. 2 O. s. p.), pretože citované zákonné ustanovenie predpokladá vykonanie ďalších dôkazov za situácie, kedy je to potrebné na zistenie skutkového stavu. V preskúmvanej veci, ale o takúto situáciu nešlo, lebo súdy považovali preukázanie majetkových pomerov daňovým priznaním otca maloletého dieťaťa za dostatočné. Podľa názoru najvyššieho súdu daňové priznanie otca maloletého dieťaťa spoľahlivo preukazuje jeho majetkové pomery. Predloženie nájomných zmlúv, resp. výpisov z bankového účtu otca za účelom zistenia jeho príjmu deklarovaného v podanom daňovom priznaní je treba považovať za nadbytočné. Námietka dovolateľky, že súd nevykonaním týchto dôkazov nedostatočne zistil majetkové pomery otca maloletého dieťaťa, čím porušil jej právo (právo dieťaťa) na spravodlivý proces, je preto nedôvodná.

16. Obsahom dovolania dovolateľky je aj nesprávne právne posúdenie, ktoré ale nezakladá procesnú vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) C. s. p. (porovnaj R 24/2017).

17. So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie dovolateľky podľa ustanovenia § 447 písm. c) C. s. p. ako neprípustné odmietol.

18. Najvyšší súd o náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 52 C. m. p. v spojení s § 453 ods. 1 C. s. p. a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov

dovolacieho konania.

19. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.